МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ТАРАСА ГРИГОРОВИЧА ШЕВЧЕНКА ФІЗИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

3BIT

до лабораторної роботи №6:

«ОПЕРАЦІЙНІ ПІДСИЛЮВАЧІ З НЕГАТИВНИМ ЗВ'ЯЗКОМ»

Вакал Є. А.

Реферат

Звіт до ЛР №6: 14с., 13 рис.

Об'єкт дослідження — операційний підсилювач (інтегральна мікросхема) та способи підсилення електричних сигналів і моделювання математичних операцій (наприклад, інтегрування сигналу) за допомогою універсального підсилювача електричних сигналів на основі того ж операційного підсилювача.

Мета роботи: ознайомитися з властивостями операційних підсилювачів, опанувати способи підсилення електричних сигналів схемами з ОП, охопленим негативним зворотним зв'язком та способи виконання математичних операцій за допомогою схем з ОП.

Метод вимірювання — це метод співставлення: одночасне спостереження вхідного та вихідного сигналів на екрані двоканального осцилографа із наступним вимірюванням і порівнянням їх параметрів.

3MICT

частина 1.	
Теоретичні відомості.	c
I. Основні означення	2
Частина 2.	
Практична частина.	
І. Інвертувальний підсилювач	5
II. Неінвертувальний підсилювач	7
III. Інтегратор	9
IV. Диференціатор	11
Частина 3.	
І. Висновки	13
II. Джерела	14

Теоретичні відомості

І. Основні означення

Операційний підсилювач (англ. operational amplifier) — це диференціальний підсилювач постійного струму, який в ідеалі має нескінченний коефіцієнт підсилення за напругою і нульову вихідну напругу за відсутності сигналу на вході, великий вхідний опір і малий вихідний, а також необмежену смугу частот підсилюваних сигналів. Раніше такі високоякісні підсилювачі використовувалися виключно в аналогових обчислювальних пристроях для виконання математичних операцій, наприклад, складання та інтегрування. Звідси і походить їх назва — операційні підсилювачі (ОП).

Створення зворотного зв'язку полягає в тому, що частина вихідного сигналу підсилювача повертається через ланку зворотного зв'язку (33) на його вхід. Якщо сигнал зворотного зв'язку подається на вхід у протифазі до вхідного сигналу (різниця фаз $\Box$ 1800), то зворотний зв'язок називають *негативним* (Н33). Якщо ж він подається на вхід у фазі до вхідного сигналу ($\Box$ 00), то такий зворотний зв'язок називають *позитивним* (П33).

Практична частина

І. Інвертувальний підсилювач

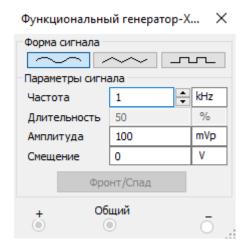

Рис.1. Параметри джерела

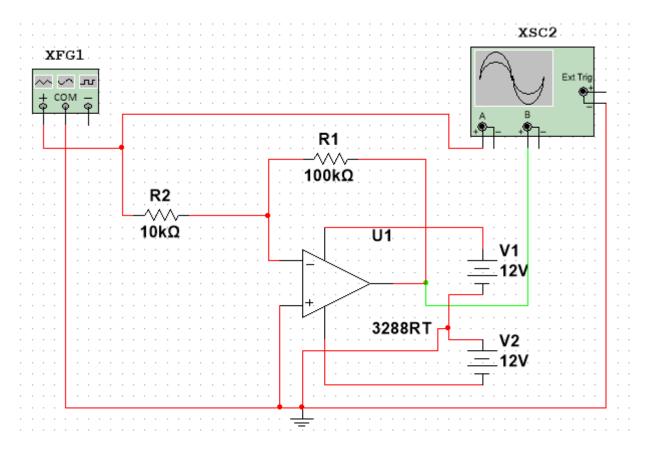

Рис. 2. Схема установки

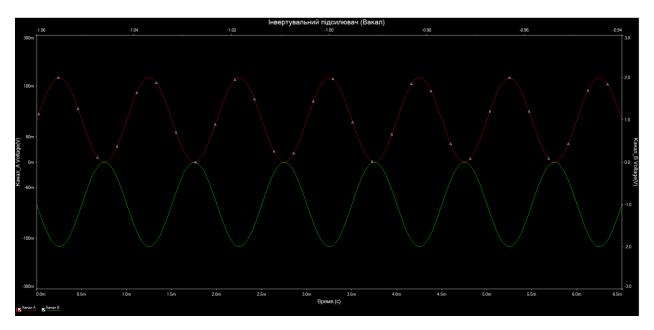

Рис. 3. Дані з осцилографа

II. Неінвертувальний підсилювач

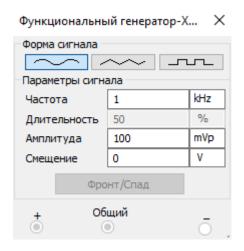

Рис.4. Параметри джерела

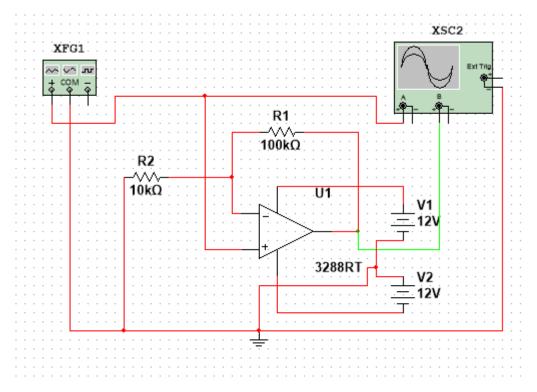

Рис. 5. Схема установки

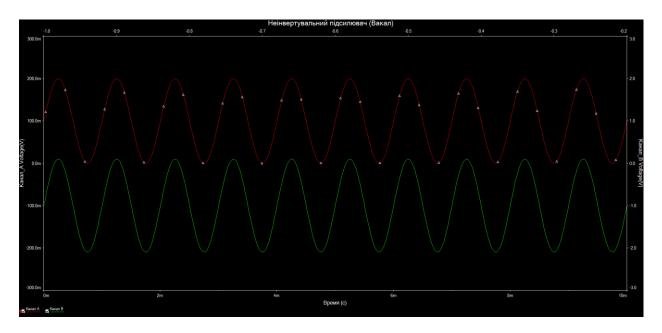

Рис. 6. Дані з осцилографа

III. Інтегратор

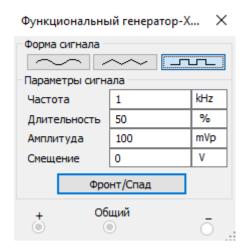

Рис.7. Параметри джерела

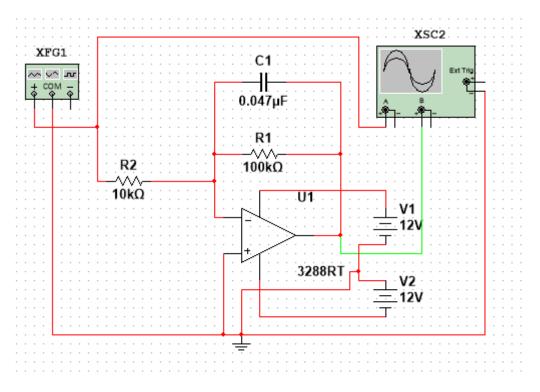

Рис. 8. Схема установки

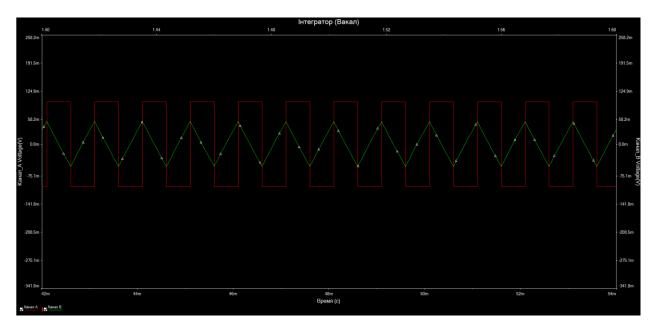

Рис. 9. Дані з осцилографа

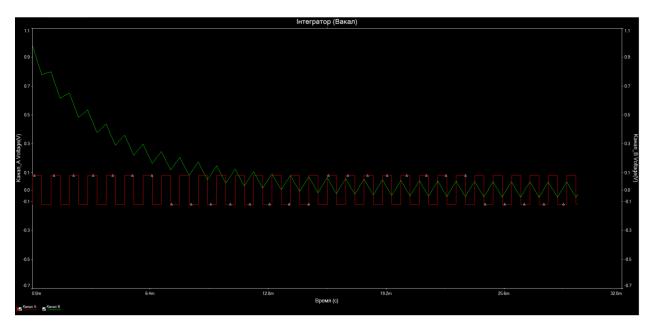

Рис. 10. Розгортка прямокутних сигналів від початку відліку (усталюється при значенні ≈30мс)

IV. Диференціатор

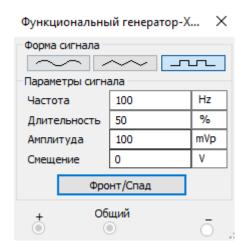

Рис.11. Параметри джерела

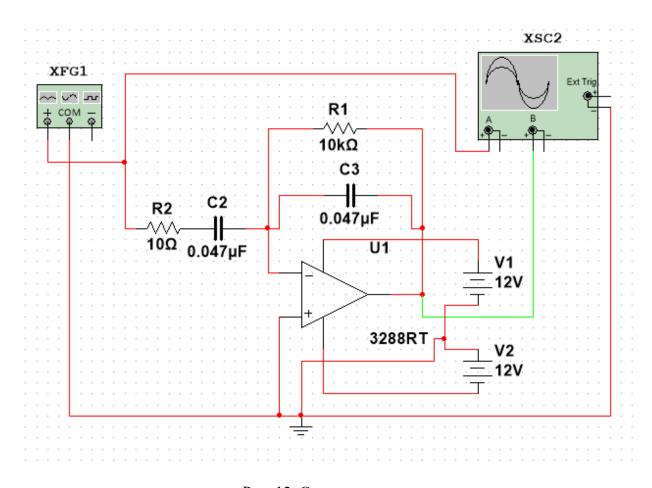

Рис. 12. Схема установки

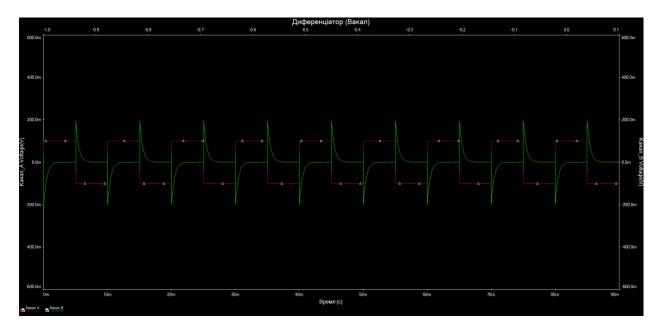

Рис. 13. Дані з осцилографа

Висновки

У даній лабораторній роботі я ознайомився з властивостями операційних підсилювачів (ОП), опанував способи підсилення електричних сигналів схемами з ОП, охопленим негативним зворотним зв'язком та способи виконання математичних операцій за допомогою схем з ОП. У цій роботі я побудував схеми та відповідні їм осцилограми вхідних та вихідних сигналів для інвертувального та неінвертувального підсилювачів, інтегратора та диференціатора, що і відображено на рисунках вище у практичній частині даної лабораторної роботи. За ними я порівняв відмінності у роботі кожного з цих ОП, спричинені змінами у побудові їх принципових схем.

Джерела

- 1. Методичні вказівки до практикуму «Основи радіоелектроніки» для студентів фізичного факультету / Упоряд. О.В.Слободянюк, Ю.О.Мягченко, В.М.Кравченко.- К.: Поліграфічний центр «Принт лайн», 2007.- 120 с. 3. Ю.О. Мягченко, Ю.М. Дулич, А.В.Хачатрян
- 2. Мягченко Ю.О., Дулич Ю.М., Хачатрян А.В. «Вивчення радіоелектронних схем методом комп'ютерного моделювання»: Методичне видання. К.: 2006.- 40 с. ISBN 966-594-501-7